

BETH PALET

VEREENIGING
TOT REDDING
VAN GEVALLENEN

GEVESTIGD TE
AMSTERDAM

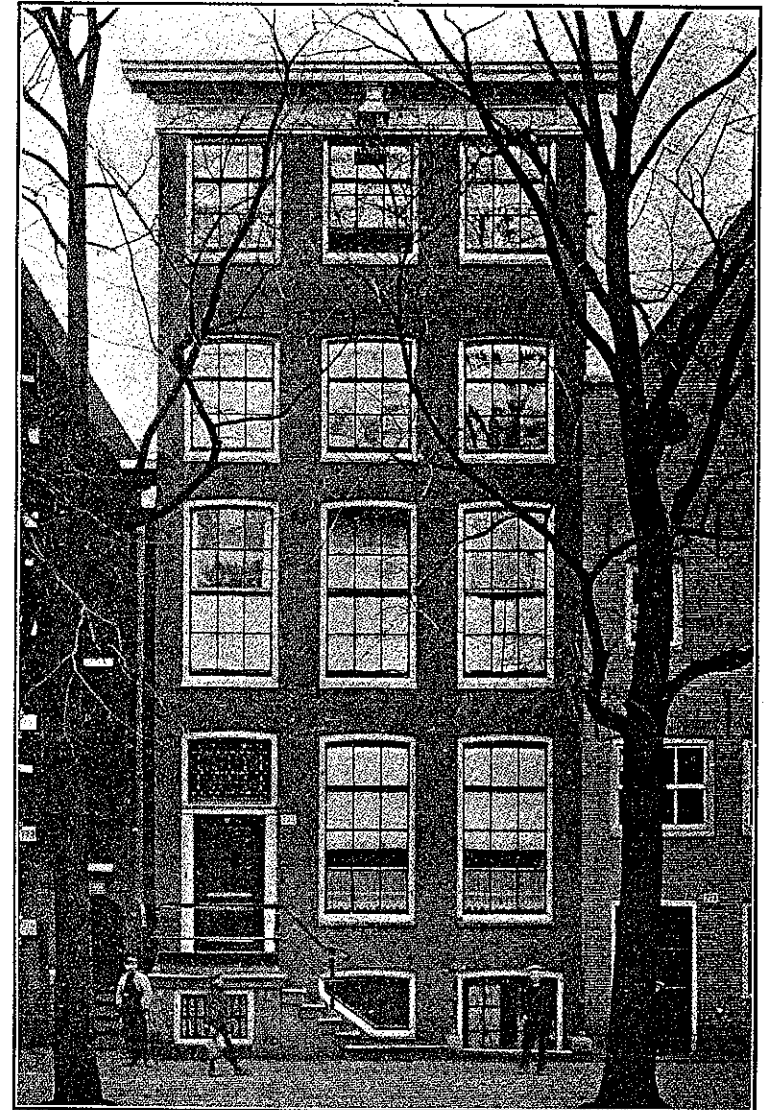
Het Bestuur van „BETH PALET“

Ds J. D. J. IDENBURG, Voorzitter
Mr P. F. SWAGERMAN, Secretaris
Mr H. HAVERKATE, Penningmeester
J. MÜLLER Jr.
G. VELTHUYSEN Jr.
Mevrouw I. KROMSIGT-TALMA

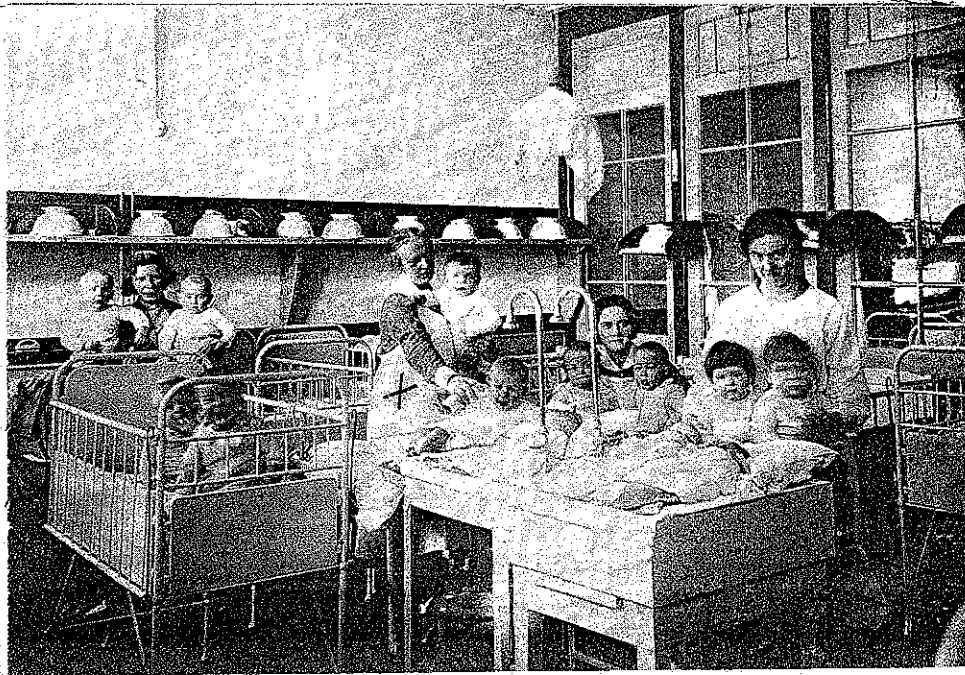
Directrice
H. SCHEFFER

Het doel der Vereeniging „BETH PALET“, die zich stelt op den grondslag van Gods Woord is:

1. de hulpverlening en redding van ongehuwde moeders, in de eerste plaats van die, welke voor de eerste maal moeder worden ;
2. opname van kinderen, wier moeder bij of kort na de geboorte is overleden ; onverschillig tot welke gezindte dezen behooren.

PRINSEGRACHT 775

↕

Muster A. S. G. Hensen

Omstreeks 1928.?

Tante van
B. H. Haavekost - Althuis.

IN DE BABYZAAL

BETH-PALET is het oudste van de Amsterdamsche Tehuizen, die aan de ongehuwde moeder en haar kindje een toevlucht bieden. Toch blijft de geest er even jong en frisch. Vergun ons U iets te vertellen van het mooie werk dezer Vereeniging, welke in 1880 werd opgericht. Ten tijde der oprichting oordeelde de maatschappij over 't algemeen veel harder over de ongehuwde moeder dan tegenwoordig. Het onderzoek naar het vaderschap was verboden en de zorg, de verantwoordelijkheid en bovenal de schande rustten op de vrouw alleen.

Hopeloos was vaak haar toestand, wanneer ze, zelf nog uiterst zwak, met haar jonggeborene, het gasthuis moest verlaten en nu stond in een wereld, die zich koud en hooghartig van haar afkeerde. Door haar familie verstooten, door den vader van haar kind verlaten, wist ze niet waarheen zich te wenden. Zij zag geen uitkomst. Hoe zou ze in staat zijn voor zichzelf en haar kindje te zorgen? In zulk een kritieken tijd van haar leven bezweek menig meisje voor de verzoeking om gehoor te geven aan de raadgevingen van menschen, die profiteerend van haar ellendigen toestand, geen ander doel hadden dan haar al dieper te doen wegzinken.

Niet zelden gebeurde het toch dat zulk een ongehuwde moeder in een bordeel terecht kwam. Op de ziekenzalen waar deze aanstaande moedertjes verpleegd werden, ontmoetten elkaar de

Heer J. Müller Jr., voorzitter der Amsterdamsche Vereeniging tot bestrijding der Protistutie, op de roepstem van Ds. Pierson gesticht, en de Heer W. J. Roos, godsdienstonderwijzer-evangelist. Deze beiden voelden, dat deze toestanden zóó niet voortduren mochten. De hand der redding moest naar deze meisjes uitgestoken worden en een weg ter ontkoming geopend.

Zoo moest Beth-Palet ontstaan.

Over dien tijd, toen zulk een toevlucht nog niet bestond, vertelde de dochter van den Heer Müller, de vader van Beth-Palet:

„Dikwijls kwam zoo'n meisje ten einde raad bij mijn vader hulp vragen, niet wetende waar zij 's avonds met haar kindje een slaapplaats zou vinden en moest ik als zeventienjarig meisje een nachtverblijf voor zoo'n kind zoeken. Gemakkelijk was dit dikwijls niet.

Soms vreesde ik, dat ze onderweg in elkaar zou zakken, zoo moe en bleek zag ze er nog uit”.

Dat deze toestanden niet mochten blijven, was duidelijk, maar hoe te helpen?

Een weduwe werd bereid gevonden om enkele meisjes met haar kindertjes op te nemen en te verzorgen. Maar hoe blijde men eerst met deze oplossing was, al spoedig bleek, dat die hulp lang niet afdoende was. Slechts 4 meisjes konden opgenomen worden en er waren zoo velen, die hulp behoefden.

Er was voor deze moedertjes niet alleen ver-

zorging, maar ook goede leiding noodig. Deze meisjes waren den weg kwijt geraakt. Ze hadden het geluk gezocht op wegen, waar dat niet te vinden was. Dikwijls waren het meisjes zonder stuur, voor wie de nood waarin ze verkeerden de vriendelijke hulp haar geboden, een keerpunt kon worden in haar leven.

Er werd een Vereeniging opgericht en een huis gehuurd in de Ruysdaelstraat. Een directrice met een hart vol toewijding werd gevonden in Mejuffrouw Schenk. Zoo behoefde geen verstooten jonge moeder meer zonder hoop het gasthuis te verlaten. Zoo was er een nieuwe weg ontsloten. Beth-Palet — huis van ontkoming.

Dichterlijk noemde Ds. Schuller tot Peursum Beth-Palet eens: „een viooltje temidden van een moeras”, want zeide de Heer Müller op de 25ste jaarvergadering: „de toegang naar Beth-Palet was zeer primitief en de buurt daar destijds zeer drassig”.

Toch bleef nog veel te wenschen over, vooral uit hygiënisch oogpunt. Dat huurhuis in die moerassige buurt was voor zulk een doel niet bijster geschikt. Men voelde steeds sterker de behoefte aan een ruimer en beter eigen Tehuis.

Hoe echter aan het kapitaal te komen? Maar, en we halen weer de woorden van den Heer Müller, op het zilveren jubileum van Beth-Palet in November 1905 gesproken, aan: „wonderbaar heeft God geholpen”.

Niet zoo lang duurde het of wij konden ons verblijden, dat er voor het nieuwe huis f 12.000.— bijeen was. In Juni 1894 werd onze aandacht gevestigd op perceel Prinsengracht 775, dat voor ons doel zeer geschikt scheen en in veiling kwam.

Het bestuur besloot dit huis te koopen. Veertien dagen daarna moest een bedrag van f 17.500.— betaald worden als koopsom. De overdrachtskosten waren reeds van de bespaarde som afgegaan. Nog f 6000.— moesten wij hebben boven het voorhandene. Hoe zouden we aan onze verplichtingen voldoen? Een hypotheek durfden wij niet aangaan, want van waar zou de rente komen? God in den Hemel zou het ons doen gelukken. Hij gaf uitkomst.

Vrijdagmiddags ontving ik een briefje van den Heer Sillem, dat „Tante Borski” f 6.000.— bij de koopsom wilde geven voor Beth-Palet. Wat ik toen voelde, kan ik niet zeggen: Dat heeft God gedaan, was de kreet die ik uitte.

Reeds lang is de Heer Müller overleden, alsmede de eerste directrice, Mejuffrouw Schenk.

Deze laatste werd opgevolgd door Mejuffrouw A. Jonkman, die met groot paedagogisch talent en met zeer beperkte middelen (Beth-Palet moest het langen tijd zonder eenige subsidie stellen), zich een groot aantal jaren aan haar moeilijke roeping gewijd heeft.

Met groote waardeering wordt hier ook de naam genoemd van Prof. Dr. Cornelia de Lange, die een

AAN HET SPELEN

IN DEN
STOEL

Amsterdam de Unie van Vereenigingen voor de Ongehuwde moeder (U.V.O.M.) opgericht.

In 1930 werd opgericht de „Nederlandsche Federatie van Instellingen voor de ongehuwde moeder en haar kind" (F.I.O.M.). Zij is gevestigd te 's-Gravenhage. Ook de F.I.O.M. beoogt de belangen van de ongehuwde moeder en haar kind te behartigen en is werkzaam over het geheele land, terwijl het terrein van de U.V.O.M. beperkt is tot Amsterdam.

Beth-Palet is aangesloten zoowel bij de U.V.O.M. als bij de F.I.O.M.

Zoo is in den loop der jaren de gansche zaak der moederschapszorg in het algemeen in een gansch ander licht komen te staan.

En met heel wat meer opgewektheid en minder financieele zorg dan dat in den aanvang mogelijk was, kan de directrice zich nu wijden aan haar schoone roeping.

Wij wilden wel, dat wij aan diegenen, die niet in de gelegenheid zijn zelf eens kennis te komen maken met het Tehuis op de Prinsengracht, een eenigszins juisten indruk zouden kunnen geven. De naam Beth-Palet, Huis der Ontkoming, blijft nog altijd goed gekozen. Voor hoeveel meisjes is dit huis reeds een veilige haven geweest, waar zij konden uitrusten en opnieuw krachten konden opdoen voor den strijd voor een beter, reiner leven.

Het huis staat in het teeken van ware levens-

vreugde. Hoe is dat nu toch mogelijk, vraagt gij allicht, bij zooveel zorg voor de toekomst? Wel de kinderen die hier in het huis opgroeien zetten een stempel op het huis. Wie kan nu bij de pakken neer blijven zitten als rondom kindervreugde is? Zoodra het kindje geboren is, krijgt dit een plaatsje op de keurig ingerichte babyzaal, geheel wit gehouden, met hier en daar een fijn oranje lijntje. Hier zwaait een gediplomeerde zuster den scepter en de moeders leeren hier, hoe zij haar kindje verzorgen moeten. En al schijnt de moederliefde weleens aanvankelijk geheel zoek te zijn, weldra veroverft de jonggeborene het plaatsje in moeders hart, waar elk kind recht op heeft.

Hier worden de baby's gebaad, gewogen, hier gaan ze 's winters alle onder de hoogtezoon, hier wordt van elk kind een geschiedenis geschreven, wanneer de eerste tandjes doorbreken, wanneer het kind begint te loopen enz. enz.

Zijn de baby's een jaar oud dan komen ze op de volgende afdeling, waar de baby-box in het midden prijkt, waar poppen, beeren en poesen al heerlijke kameraden worden.

Beginnen ze echter wat te loopen, dan komen ze één étage hooger, waar ze tot „kleuter" gepromoveerd worden, tot nu toe de hoogste rang hier in huis, daar er voor hen een ander tehuis gezocht wordt, wanneer ze 3 à 4 jaar oud zijn.

Steeds weer komt de wensch boven om deze leeftijdsgrens te verleggen naar 6 jaar.

De moeders zijn verplicht 4 maanden te blijven, daarna wordt zooveel mogelijk een voor haar passende werkring gezocht. Maar het contact met het Tehuis wordt niet verbroken. 's Zondags is er algemeene bezoekdag. Als er maar recht vele van haar oude gasten komen, is de directrice eerst echt in haar element. Voor velen van die meisjes blijft Beth-Palet dan ook haar „Tehuis”, waar zij altijd weer om raad en hulp kunnen vragen. Niet zelden komt het voor dat de directrice gevraagd wordt een huwelijksandidaat te keuren.

Verreweg de grootste helft trouwt, en kan zoo ook haar kindje weer een eigen tehuis geven.

Als men dit huis bezoekt, waar de geest van huiselijkheid U tegenkomt, wordt men bijna jaloersch op de directrice, die dit mooie werk mag doen. En toch kan er maar één directrice zijn.

Maar iets is er, wat wij allen aan deze meisjes met haar kinderen geven kunnen. Dat zijn onze geldelijke gaven, onze liefdevolle gedachten en onze gebeden.